

MI ÉS A TAVASZ

SZATHMÁRI ISTVÁN

Nem szeretem én a tavaszt nagyon, amikor rügyezni kezdenek mindenféle fák, és a levegő már nem a hótól szaglik, még a Duna vize is más, zavarosabb, sárgább, hiába megyek le hozzá egészen közel, akárha idegen lenne, se jég, se rianás, mindenhol az a létezni vágyás vagy ilyesmi, mintha csak az élet erről szólna, igen, ismerem én ezt a történetet, ajaj, nemhiába mondta megboldogult anyám, nem kell, nem kell túlzásba vinni a reményt, és akkor jön ez a nagy hűhó, igen, hogy szárba szökken itt nekünk minden, meg hogy a csillagok fénye is puhább, nincs koccanás meg vitrin, meg nappali, csak az a nagy, roppant derű, zöld, végtelen mezők, meg örökké csilingelő villamos, igen, és az aluljárókban is fogják a vételt, tesznek róla, hogy legyen, és szerelmesek napjáról, hetéről, hónapjáról sugdolóznak buzgón, ez igen, ez igen, és kifújják az orruk, ugyan, így nekem a nő a piciny szobában, ugyan uram, mi legalább tudjuk, tudjuk, mi a dörgés, igen, higgye el nekem, ne jöjjenek itt demagóg dumákkal, hogy a lélek is virágzik, és akkor színes tapétákat vesznek mindegyik szobába, mintha csak mirelit volna a tavasz, az a nagybetűs micsoda, meg utána sétálnak büszkén és a kutyaszart is édesnek látják, mint a fiam felakadt szemű tanító nénije, aki állandóan sárga miniben jár vagy esetleg kékben, és a fiúk, de a lányok is lesik, vizslatják, mi van alatta, milyen, és fogadnak és egyezkednek, szendvicsek, almák cserélnek gazdát, még ezek a divatos vackok is, amiket könyvek mellé kap az ember, csak úgy, mert a mini felcsúszik mindig, slisszel, mesélte is a fiam kipirult arccal, anya, a tavasz az narancs, narancs

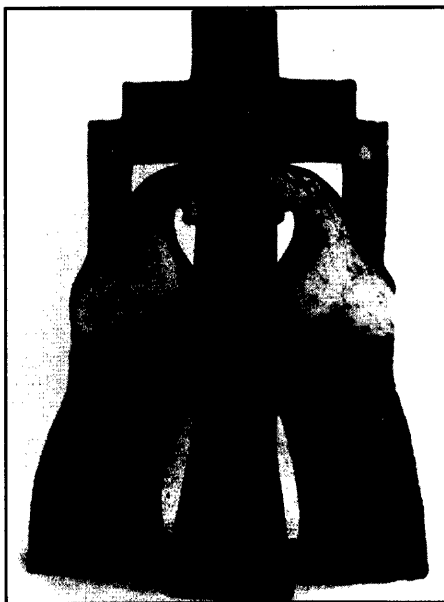
ugye, olyan a színe, Márta néni ilyet mutatott, nekik, akik nem adták fel, lesték kifulladásig a kifakadó rügyet az asztal alatt, ott nem messze tőlük, és akkor Márta néni feláll és írja is már gyöngybetűivel a sötétzöld táblára, akárhacsak gyöngyhalász volna, mély tengerek megbecsült bűvára, holott csak halászatna az édes, kivénhedt iskolaszolgák teszik neki a szépet, meg János, a rossz fogú agglegény, nem csoda, ideges is szegény, csak úgy húzogatja lefelé a minit, de az, mint elszabadult szellem, felfelé tart, becsületesen, és a szülőire csak apukák járnak, meg az a pár tétova asszony, akik még tétováznak kissé, és utána megszárdultan mennek haza a családi melegbe, és veszik elő a gyereket, tegnap meg azelőtt is az volt rajta, igen, a narancs, és írja a Márta, mindannyiunk Mártija azokkal a gyöngyöző betűkkel a sötétzöld táblára, hogy *tavas*, és utána mosolyog az osztályra és egy alig titkolt sóhaj hagyja el az ajkát, ez 3. a, vajon mi lehet a 4. c-ben, igen, mondta is a fiam, ott más is van, igen, mi az, mi az, repülök el én is egy percre, de csak a vállát rándítja a gyerek és szalad, elszalad tőlem, de nem úgy, mint máskor, nem uram, másmilyenül teszi, és utána néz ki az ablakon, pedig nem szokta, nem, hisz apró ő, igen, ki izeg-mozog, sajtukucacoskodik, lába-keze jár, és állandóan kíván valakit, habár múltkor a fürdőben, már nyakig a kád illatos vizében, azt mondta, anya, ha én most egyedül lehetnék, de nem hallottam meg, nem akartam úgy, és mentem oda hozzá, és szappanoztam, mint szoktam, és balzsammal dörzsöltem be hosszú, selymes haját, és arra gondoltam, képzelje el, minő bárgyúság, igen, hogy valahol messze, hol hegyek és dombok húzódnak, milyen friss lehet a levegő, de már jöttem vissza, rángattam magam a fekete-fehér köves helyiségbe, még csak ez kell, ez nekem, ugyan, és már dupla erővel csutakoltam a fiam, elszántan, keményen, már-már kegyetlenül, és kiáltotta is, anya, anya, mi van veled, mi, és utána léptem a vödörhöz, keféhez, mindenféle cucchoz, estem ajtónak, ablaknak, küszöbnek gyorsan, kimosom én ezt, ki-ki magamból, lúgozom, sikálom, igen, nincs Amerika, nincsen, nincsen. Utálom én ezt a tavaszt, hisz mondtam már, azt az áhítatos mosolyt az arcokon, az épp azért ist, igen, ugyan, ugyan uram, hisz maga is tudja, nemhiába ül itt e piciny szobában és vág, vág megértő képet, úgy bizony, de hisz nem is vágja, játsza, mert van ez, igen, igen, története van, ajaj uram, engem nem könnyű becsapni, átlátok én a szitán, hiába húzódik egészen a falig, a fehér, lakkozott szekrényhez, engedje meg, hogy

mondjam, szóvá tegyem, igen, az ronda, csúnya nagyon, az a kecskelábú dizájn, a 60-as évek, kész röhej, gördülő, zuhanó kövek, tánc, tekergés valami csúszós, olajos padlón, trapéznadrág meg hónaljszag, igen, meg hogyan is tapad a nejlonblúz a testre, Jugóból hoztuk, cipeltük, és az az örökké susogó orkánkabát, orkánok fogója, hisz tudja, busszal vagy kocsival mentünk, a bajuszos szláv vámos csak vigyorgott ránk és kacsingatott, félig kigombolt inge alól csak úgy kunkorodott felénk a szőr, és fehér fogainak villanása még sokáig elkísért minket, jó kis üzletecskék voltak, tele nyugati cuccal, de a nejloningek, igen, azoknak külön, külön varázsa volt, farmert is vettem, olasz márka, szép vastag anyag, próbáltam föl a fülkében vidáman, de azért izgulva kicsit, mert tetszett, tetszett nagyon, elképzelttem magam a neonfények alatt, a zenekarhoz egészen közel, hogy feszül rajtam, igen, és látja ezt, nézi sok irigy pofa, és a nadrág fölött masnira kötve a szintén vadi új blúz, úgy, hogy látszódjon a köldök, mindig is furcsállottam ezt a helyet, testrészt vagy mit tudom én, nem tudtam kibékülni vele, úgy éreztem, nyílás az is, csatorna, mely a mélybe vezet, el, és nézegettem magam a fülke óriás tükrében, én szerettem ezt, órákig megtettem volna, de nem, hogy magamat vizslatom, nem, akárha egy másik nő volna ott, akit lesek, figyelek, mindig is vonzott, hogy titokban lássak, kövessek másokat, hogy fújják az orruk, ha hiszik, egyedül vannak, mit csinálnak a konyhában, levesfőzés közben, és hát a fürdő, persze, még ma is benézek a nyitott vagy kivilágított ablakon, hátha, hátha valami *olyan* lesz, igen, és akkor ott, a lenti üzlet fülkéjébe belép a tulaj, a magas szláv férfi, és szó nélkül, minden magyarázat nélkül a mellemhez nyúl, majd továbbmegy az ujjáival bizony, és én először csak a susogást hallom, a távrolól jövőt, ami morájjá erősödött gyorsan, az orkán, az orkán, kiabáltam volna, de már nem volt erőm, és utána nagyon friss lett a levegő, olyan, amilyenre nemrég a fekete-fehér kockás fürdőszobában vágytam, egy darab időre én balgató, és barátok lettünk, az a férfi és én, és hetente jártam és próbáltam, próbáltam buzgón, és egyszer elvitt egészen délre, hol patakok voltak meg teljesen zöld erdő, és vakító kék ég a hegyek és dombok fölött, a fű selymes és hosszú szálú, és feküdtünk benne és bámultuk a nagy semmit, de az a minden volt, higgye el nekem, a minden, és utána bárányhúst ettünk, ott sütötték az orrunk előtt, nyáron, de már vitt a vonat, és újból az olajos padlón roptam a táncot, gondolván, gondolván

arra, ami megtörtént, igen, és nőni kezdtem a barátnők szemében, külföldi haver, ez igen, és ment ez így egy darabig uram, hol itt, hol ott leledztem én, és ismertek engem, és nevettek rám, és akkor átjött a barát, fényes, sötétszürke kocsival érkezett, napszemüveg, kalap meg francia kölni, a Postás mögötti hotelban szállt meg, olyan furcsa volt nekem, sűrögtek-forogtak körülötte a boyok, lépteik nesztét fölitta a harsányzöld szőnyeg, a hallban beszélgettünk sokat meg hát a szobában persze, hol csontszínű hatalmas ágy volt és mindenféle tükör, és sokan voltak itt abból az országból, akárhacsak ez egy olyan *déli pont* volna az északi városban, és nevettek, hahotáztak mindig, széles vállukat csak úgy rázta a jókedv, és lányok is jöttek a környező helyekről, és már-már ismerték ezt a nyelvet, és kezdtem szorongani kicsit, fészkelődni kissé, egy nagydarab, melák férfi ült mellém a bárban, ahol émelegős, halk zene szólt, és törögetve mondta, mondogatta, szobája tele, tele nejlonnal, orkánnal, igen, meg finom, olasz farmer is akad, persze, és megmutatja nekem, szívesen, nagyon, és a barát, aki miattam jött ide, csak bólogatott bölcsen, majd megérintette az arcom és csak a szemével intett, hogyne, hisz szereted, szereted, igen, és akkor mintha pattant volna bennem valami, és remegő lábakkal követtem a férfit a műmárvány lépcsőn fel a szobába, hol tényleg nejlon- és orkáncabát volt, és vetkőztem gyorsan, mert másképp nem lehetett. Azóta, ha susogó anyagot látok, hallok, elborul előttem a világ, hát így van ez uram, miféle tavasz, micsoda borzadály, mit játszanak itt nekem, mondom is a fiamnak, mondogatom, a tanító néni nem érti, nem, még a táblával szemben sem, mikor nagybetűkkel írja, felírja, igen, mit, mit anya, néz rám csodálkozó szemekkel a gyerek, de mivel nem mondok semmit, nem felelek, folytatja büszkén, a Márti néni tud, mindent tud, anya, de mintha megbicsaklana a hangja, és akkor tényleg sajnálom szegényt.

Érti már uram, hát hogyne értené, hisz nem véletlenül ül itt ebben a szobában, a kecskelábuhoz közel, tán mesélne ön is valamit, valamit arról, ami nincs, ajaj, kíváncsi volnék, igen, maga és a tavasz, már ne haragudjon, mosolyognom kell, hát akkor hogyan kezdené, mivel, hogy megy végig a Lónyayn, mindig a jobb oldalon, előbb az arab, utána a cipész kirakata villog, a kínai felé már nem is néz, mert már surran, besurran *azon* az ajtón, és iszik, iszik pár pohár bort, kedvetlen embe-
rekkel teszi, hisz láttam én már uram, majd bámulja a pincérnő elagott

arcát, de azért a falat, a barna falat jobban kedveli, már-már örömmel szemléli azt, a tavasz nem mirelit uram, nem surranás, hogy csak úgy belépünk gyorsan és már otthon is vagyunk, jaj, hogy utálom is a zöldet meg a cseresznyeszínt, a rianás kell nekem, az igazi, de a Postást azért kerülöm, el nem vinne a lábam oda soha, *soha*, igen, de mára ennyi elég és hiszem, önnek is uram.

Tűzhalom